

4den van daar naar Hellevoetsluis en scheepten zich in op de pakketboot naar Harwich.

Vijf maanden vertoefden zij in Engeland. Den 5den November waren zij weder te Harwich, maar moesten er zes dagen wachten op gunstigen wind. Den 12den kwam de pakketboot tegenover Goeree ten anker, doch eerst des avonds konden zij aan wal worden gebracht, en dankten zij God, dat zij »*das schöne Holland wiederum erreicht hatten.*” Den volgenden morgen reden zij naar Den Briel, lieten zich van daar overzetten naar Maaslandsluis en voeren toen per trekschuit naar Delft. Hier bleven zij slapen, en den 14den November, des morgens om 10 uur, kwamen zij, ook per trekschuit, te Rotterdam.

Zij namen er weder hun intrek in »De dubbelde sleutel” en gingen aanstonds naar de boekverkoopers Fritsch en Böhm, die in de buurt van het Stadhuis woonden en de zaak van A. Leers, die zich in den Haag had gevestigd, hadden overgenomen, om zich eenige boeken aan te schaffen en vooral om inlichtingen in te winnen aangaande de geleerden, de bibliotheken en andere belangrijke zaken, die hier te zien waren. Vervolgens bezochten zij de kerken en de Latijnsche school. Den 19den brachten zij des morgens een bezoek aan juffrouw Elisabeth Rijberg (1), om hare papierknipsels te zien. Aan de deur van hare woning was een bord bevestigd, waarop in het Hollandsch en Fransch haar werk aangekondigd stond. Zij had nu echter slechts elf voorstellingen, die in zwarte lijsten achter glas waren geplaatst. De heer von Uffenbach had ze in 1705 reeds alle gezien, behalve twee, welke zij in 1709 had gemaakt: een strand-

---

(1) Elisabeth Rijberg woonde in 1698 in de Boompjes nabij het Oost-Indisch Huis (G. v. Spaan).